

De Heus

DIERVOEDERS

Agri-shop

Rijsbosch 17
4112 MB Beusichem
0345-501231
E-mail:
deheus.beusichem@versatel.nl

Openingstijden:

Maandag t/m donderdag	08.00 - 18.00 uur
Vrijdag	08.00 - 20.00 uur
Zaterdag	08.00 - 16.00 uur

Nieuw:

- PAVO & Havens Paardenvoeders
- Cavalor paardenvoeders
- Paardenverzorgingsartikelen
o.a. Oster kammen en borstels
- Carocroc:
Honden- en Kattenvoeders

2005

AUGUSTUS

Eekkeu

*Eerste
Culemborgse
Kanarie- en
Exoten
Vereniging*

*opgericht 20 januari 1947
Kamer van Koophandel
Tiel: V157549*

Het E.C.K.E.V. - bestuur bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter: H. Rens
Otto van Reesweg 45,
4105 AB Culemborg
0345 - 518326

Secretaris: J.F.A.Pieters
Merwedestraat 3
4102 GL Culemborg
0345 - 520664

Penningmeester/
ledenadministratie: J.M. van Driel
Schoolhof Oost 10,
4105 AS Culemborg
0345 - 519443

2° Voorzitter: F.W. Stap
Margrietstraat 8,
4116 CR Buren
0344 - 571896

2° Penningmeester: M. Verlangen
Gandhi 215
4102 HL Culemborg
0345 - 517450

Algemeen adjunct: Johan Buurman
Burg Schorellaan 25
4105 DM Culemborg
0345-518031

Materiaalbeheer: M.H.G. Hommelberg
Tulpstraat 59, 4101 GK Culemborg
0345 - 519371

Ringcommissaris: Jan Middelkoop
Heinsiusstraat 16
4105 DG Culemborg
0345 516997

Voorkom teleurstellingen, dus bestel op tijd. Bij twijfel even een belletje naar Jan.

Redactie clubblad: J. Pieters en H. Rens, [e-mail h.rens@hccnet.nl]

Website: www.cable4u.nl/~rens-r9/index.html

Contributie bedraagt € 27,00 per jaar, te voldoen voor 1 januari/1 juli van het betreffende jaar. Inschrijfgeld voor nieuwe leden bedraagt € 200 Bankrekening 31.25.09.294 Rabobank Culemborg t.n.v. penningmeester E.C.K.E.V. Girorekening 3980719

JA, U DAAR!

Uw kwaliteitsschoen verdient het om
vakkundig gerepareerd te worden.

NICO BRON

Herenstraat 19

Culemborg

Tel. 0345 - 513530

een gecertificeerd Meester Schoenmaker

KEURTECHNIEK KLEURKANARIES

ALGEMENE KEURTECHNIEK VOOR LIPOCHROOM KANARIES

Onder lipochroomkanaries verstaan wij alle kleurkanaries die geen waarneembaar melanine in de bevedering of hoorndelen laten zien.

Deze vogels moeten geheel éénkleurig zijn, met uitzondering van de mozaïeken. De lipochroom kleurkanaries omvatten de exemplaren, die in het bezit zijn van wit (recessief of dominant), geel of rood lipochroom, waarvan geel en rood ook in combinatie met de ivoorfactor en/of de mozaïekfactor kunnen voorkomen.

KEURTECHNIEK VOOR GEMELANISEERDE KANARIES

De kleur van de gemelaniseerde kleurkanaries wordt gevormd door en samengesteld uit melaninen en lipochroomkleuren.

Melanine is een kleur die bij de kanaries voorkomt in de bevedering, snavel, ogen, poten, nagels en de huid. We onderscheiden het melanine bij kleurkanaries in twee vormen, te weten:

- a) Eumelanine
- b) Phaeomelanine

Het eumelanine is hoofdzakelijk geconcentreerd in de rug- en flankbestreping, om en in de schacht van de veren, in het dons, in de ogen en in de hoorndelen (huid, snavel, poten en nagels).

Eumelanine is zwart, donkerbruin tot bruin van kleur. Het phaeomelanine is het grijsbruine, bruine tot beige waas dat over gemelaniseerde vogels ligt en, als deze waarneembaar is, hoofdzakelijk tussen de bestreping te zien is. (In de standardeisen van de betreffende kleurslagen staat wanneer en hoe de phaeomelanine tot uiting moet komen.)

Tot de gemelaniseerde kanaries rekenen we alle kleurkanaries die zichtbaar melanine in de bevedering en in de hoorndelen (snavel, poten en nagels) laten zien. De beide melaninekleurstoffen kunnen zowel gezamenlijk als afzonderlijk in de bevedering van de vogels voorkomen. Zowel het eumelanine als het phaeomelanine komen voor in rug- en flankbestreping, tussen de bestreping, in de contourbevedering, in vleugel- en staartpennen en in de donsbevedering. Alle vleugel- en staartpennen laten aan de vaanzijde een smalle rand grondkleur zien. Voorts zijn er een aantal factoren die invloed hebben op de uiting van het melanine. Deze worden verder in de nieuwe standardeisen afzonderlijk worden behandeld.

In de gemelaniseerde kleurkanaries onderscheiden we vier basisgroepen. Dit onderscheidt heeft te maken met de kleur van het melanine:

- a) De zwartserie.
- b) De bruinserie.
- c) De agaatserie.
- d) De isabelserie.

Alle gemelaniseerde kanaries danken hun kleuruiting aan de combinatie van melaninen met één van de lipochroomkleuren wit, geel of rood.

Bij de keuring onderscheiden we de melanine- en de lipochroomkleur.

De verschillende kleurslagen bij onze kanarie ontstaan doordat het melanine, het lipochroom of beide beïnvloed kunnen worden door een mutatie.

Memo

Er is nu dagelijks nieuws over de vogelpest

In de kranten en de persberichten van het ministerie van landbouw worden we nu regelmatig geïnformeerd. Zie het artikel in dit blad. Er komt een ophokplicht voor commercieel gehouden pluimvee. Hobbymatig gehouden dieren zijn van deze plicht uitgezonderd, maar bij uw redactie gaan de kwartels, fazanten en kippen tegelijkertijd achter slot en grendel en onder dak. Ons allen staan waarschijnlijk de beelden en de verhalen van de gedwongen ruimingen van enkele jaren geleden nog voor de geest.

Kooien

Na de COM-wedstrijd biedt de ANBVV de onderstaande kooien voor een zeer aantrekkelijke prijs aan:

- Koepelkooi	€ 9,00 per stuk
- Borderkooi (Dewar)	€ 8,50 per stuk
- Parijse Frisékooi	€ 12,50 per stuk
- Belgische Kanarie en Exotenkooi	€ 7,50 per stuk
- Kistkooi Belgische model	€ 12,50 per stuk

(Belgische kooien alleen te gebruiken in het buitenland, de vastgestelde universeelkooien van de ANBVV blijven ook na de COM van kracht)

Opgave en betaling vóór 1 december 2005 bij de Penningmeester Landelijke T.T. ANBVV, Robijn 11, 6922 NV Duiven, tel. 0316-265282, Banknr.38.67.55.000.

Ministerie Landbouw vraagt advies maatregelen ter voorkoming vogelpest

Vogelpest Rusland

10 augustus 2005 - Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft vandaag overleg gevoerd met diverse deskundigen over de vogelpest in Rusland en Kazachstan en de mogelijke gevolgen voor Nederland.

Uit het gesprek is gebleken dat de trekvogelroute vanuit Rusland bij draagt aan een risico voor insleep van Vogelpest. Daarom is besloten de monitoring op trekvogels te intensiveren. Dat houdt in dat de uitwerpselen van wilde vogels nu wekelijks zullen worden onderzocht. De vogeltrek in Siberië begint nu op gang te komen. Het grootste deel van de trekvogels zal pas over enige tijd Nederland bereiken.

Verder is besloten dat het ministerie van LNV de deskundigencommissie met spoed zal verzoeken een advies uit te brengen over de ophokplicht voor pluimvee. De verplichting pluimvee binnen te houden vermindert de kans op besmetting met vogelpest door trekvogels. De deskundigencommissie bestaat uit onafhankelijke wetenschappers uit diverse veterinaire en biologische disciplines en praktijkdeskundigen.

Vanaf maandag 15 augustus treedt het importverbod van siervogels en veren vanuit Rusland en Kazachstan in werking. Tot het moment van het importverbod vindt er verscherpte controle plaats door de Algemene Inspectiedienst, de Voedsel en Warenautoriteit en de Douane. Ook zullen de (inspectie)diensten extra aandacht hebben voor illegale import van vogelpestgevoelige dieren en producten.

Nederland niet voorbereid op vogelpest

Nederland is niet voorbereid op een wereldwijde uitbraak van een menselijke variant van de vogelgriep. Dat zegt Ira Helsloot van het Instituut voor Veiligheid en Crisismanagement COT in Nova.

Verschillende deskundigen waarschuwen in het tv-programma dat de kans groot is dat vroeg of laat een 'pandemische' uitbraak van een menselijke variant van de vogelgriep plaatsvindt. De ziekte zal zich dan razendsnel over de wereld kunnen verspreiden. Er zijn steeds meer aanwijzingen dat het virus snel van karakter verandert, en vaker door mensen wordt overgedragen, zeggen de deskundigen. De vraag is volgens viroloog Ab Osterhaus niet of de vogelgriep wereldwijd toeslaat, maar wanneer.

"In de twintigste eeuw was er drie keer een infectieziekte, die wereldwijd miljoenen slachtoffers maakte. Er is geen enkele reden om aan te nemen dat dat in deze eeuw niet zal gebeuren."

Draaiboeken

Nederland is niet op zo'n uitbraak voorbereid, zegt Ira Helsloot. "Als Nederland wordt getroffen, kunnen we hooguit enkele tientallen slachtoffers direct aan." Medici hebben wel draaiboeken voor beperkte uitbraken, zegt Helsloot. In het 'worst case scenario' kunnen honderdduizend doden vallen, mochten er niet genoeg medicijnen voorhanden zijn. Vooral de zwakke groepen, zoals bejaarden, zullen getroffen worden.

Chaos

Even belangrijk noemt Helsloot het gemis aan een protocol voor hoe de samenleving moet reageren op een uitbraak. Het gedrag dat mensen gaan vertonen om een infectie te vermijden, kan het land in chaos storten. "Als mensen hun huis niet meer uit durven komen, ligt Nederland plat." Helsloot pleit dan ook voor een betere voorbereiding. "Je kunt nu al duidelijk maken wat mensen bij een uitbraak kunnen doen. Die informatie moet je breed delen, en niet alleen binnen de medische sector houden."

De vogelgriep kostte sinds 1997 aan meer dan vijftig mensen het leven in Hong Kong, Thailand, Vietnam en Cambodja. Enkele weken geleden werd de griep ook in Indonesië aangetroffen. In 2003 stierf een dierenarts in Den Bosch door de verwante vogelpest. Het vogelpestvirus (aviaire-influenzavirus) kan binnen gehaald worden door import van levende vogels, consumptie-eieren en eiprodukten, pluimveevlees en pluimveeproducten en via reizigers. Import van levende vogels is verreweg het grootste risico voor insleep.

ROTTERDAM, 18 AUG. Houders van hobbypluimvee moeten hun dieren zo veel mogelijk afschermen van de buitenwereld en contacten met pluimveebedrijven vermijden. Dit gaan enkele verenigingen van hobbydierhouders aan hun leden adviseren.

Over enkele dagen wordt de 'ophokplicht' van kracht voor commercieel gehouden pluimvee, zo heeft minister Veerman (LNV) aangekondigd. Dit gebeurt om een uitbraak van de klassieke vogelpest in Nederland te voorkomen. De precieze regeling wordt morgen bekend gemaakt. De hobbydierhouders hoeven hun pluimvee niet op te hokken. Wel verwacht

Veerman dat zichzelf met maatregelen komen, zo stelde hij eerder deze week.

Aan het advies aan de leden wordt nog gewerkt. Maar de hoofdlijnen zijn al bekend, zeggen de Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders en de Nederlandse Bond van Hoender-, Dwerghoender-, Sier- en Watervogelhouders (NHDB). Er komt een advies om kleding die in contact komt met pluimvee niet van het terrein af te brengen. Ook is het volgens de organisaties raadzaam om het terrein, waar mogelijk, af te schermen voor andere vogels. Van groot belang wordt ook geacht geen contacten te onderhouden met commerciële pluimveebedrijven.

Nederland moet de ophokplicht formeel notificeren bij de Europese Commissie. Tegen deze notificatie kunnen andere EU-lidstaten vervolgens drie maanden bezwaar maken. Dit staat echter de invoering van de ophokplicht binnen enkele dagen niet in de weg, aldus de woordvoerder van Veerman.

Ringen Nieuws

Vanaf 1 Juni is het weer mogelijk om ringen te bestellen voor het kweekjaar 2006.

De ringen prijzen zijn ongewijzigd.

Kleurringen zijn dit jaar rood.

In het midden van het clubblad vind u een ringenbestelformulier.

Met ringmaten en prijzen.

Wilt u deze zoveel mogelijk gebruiken.

Ringen ruilen.

Ook dit jaar zijn er weer ringen van kwekers verhuisd.

Henk Rens kweeknr. 1706 naar N Mazurel 2,5 mm nr. 3 en 6 t/m 12.
2,7 mm nr 10 t/m 14.

Henk Rens kweeknr. 1706 naar F Spithoven 2,5mm nr 4 en 5.

Peter Meijer kweeknr. 721 naar Rianne Meijer 2,5mm nr 3 t/m10 en 22.

Harry Hommelberg kweeknr. 1821 naar F Spithoven 2,9mm nr 46 t/m 55.

Leon van Munster kweeknr. 2833 naar Bram v/d Velden 2,9mm nr 87 en 110t/m 125

Jaap van Driel kweeknr. 2627 naar Erwin `t Lam 2,9mm nr.16 18 en 23.

Jeroen van Driel kweeknr 8402 naar Erwin `t Lam 2,9mm nr. 21 24 en 25.

Bovengenoemde kweeknummers kunnen alleen mee doen aan de onderlinge tentoonstelling van de ECKEV.

Jan Middelkoop.

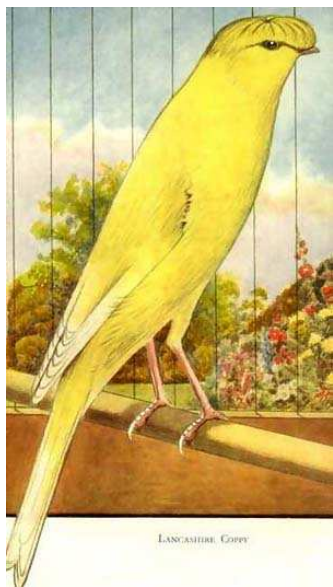

LANCASHIRE COPPY

LANCASHIRE PLAINHEAD

De Lancashire is één van de oudste kanarierassen. Zijn ontstaan heeft men nooit duidelijk kunnen vaststellen, maar wel is bekend dat de Lancashire veel heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van rassen zoals de Crested en de Yorkshire.

De Lancashire heeft diverse malen op de rand van uitsterven gebalanceerd. De Lancashires, die we nu zien, zijn Lancashires, die gereconstrueerd werden met behulp van de rassen, die vroeger met behulp van de Lancashire zijn ontstaan, zoals de Yorkshire en de Crested.

Opmerkingen Lancashire.

De Lancashire is de grootste Engelse postuurkanarie, een lengte van 9 inches (23 cm) wordt aanbevolen als de ideale maat. De meesten van onze huidige vogels zullen deze maat nog niet halen, maar toch zullen we naar deze 23 cm moeten streven.

De kuifvorm moet hoefijzervormig zijn, de achterzijde moet dus glad overgaan in de nekbevedering.

Hoewel bij de meeste postuurkanaries de kleur geen rol speelt wordt in de Engelse standaard, voor de Lancashire een éénkleurige vogel geëist, waarbij bontheid niet toegestaan is.

De enige pigmentkleur die de vogel mag laten zien is in de kuif. Hier is een grijze kuifkleur toegestaan.

EDELZANGER - *Serinus leucopygius*

De vogel op de voorplaat van deze maand is de Edalzanger. Een koppeltje van deze vogelsoort bevindt zich sinds kort in mijn voliere, omdat het een heel bekende soort is, maar een van de Afrikaanse Astrildes waar ik nog niet mee heb gekweekt. Edalzangers zijn zowel volière- als kooivogels.

Een paartje gaat gemakkelijk tot broeden over. Met soortgenoten en sijsjes is het minder verdraagzaam. Daarom is het gewenst de jongen, zodra zij geheel zelfstandig zijn, van de ouders te verwijderen, daar ouden en jongen elkaar hinderen. Hoewel deze vogel dus in alle oudere vogelboeken als een makkelijk te houden vogel staat geregistreerd hebben er voor zover ik weet binnen onze vereniging nog geen leden kweek-resultaten mee bereikt.

De kleurbeschrijving van deze vogel, die ook op onze internetsite staat, luidt: bovenzijde grijs-bruin, onderzijde grijs-wit. Een vogel die niet opvalt door een mooi gekleurd verenpakje, maar uitsluitend door zijn allerliefst en gevarieerd lied dat hij heel dikwijls laat horen, vooral wanneer hij een kooi voor zich alleen heeft. Maar hij doet het ook, wanneer hij met een popje in een volière is geplaatst. De zang is helder kwinkelerend en lijkt door de uithaaltjes en lang aangehouden trillertjes op dat van onze veldleeuwerik. Het popje is uiterlijk niet van het mannetje te onderscheiden. Slechts uit een aantal bijeengezette vogels is met enige zekerheid een mannetje aan de helder witte borstkleur en grove re kopvorm te herkennen. Het popje bezit over het algemeen een fijner (ronder) gevormd kopje en het heldere wit op de borst is meer vuilwit. Het is ook wat kleiner dan de man, maar dit is nauwelijks merkbaar.

Lengte: 10-11 cm;

Land van herkomst: De open grasgebieden en savannen van Noord-Afrika.

Mijn edelzangertjes zijn in de grote voliere gehuisvest waarin zij zich terstond thuis voelden. Het gedrag ten opzichte van de medebewoners was zeker niet onrustbarend. De geringe grootte ten spijt was het echter beslist

geen vogeltje dat zich door een grotere vogel zoals de roodmus, vink of groenling van de voerbak liet verjagen. De vleugeltjes iets van het lichaam afgehouden in combinatie met het halt geopende snaveltje leverde voor de meeste vogels zo'n dreigende aanblik op, dat dit voldoende was om ze haastig de aftocht te laten blazen. Zijn natuurlijke gehardheid was van meet af aan zeer opvallend. Gingen de andere vogels 's avonds het nachthok in, zo niet het edelzangertje dat kostte wat kost met alle geweld in de buitenvlucht wilde overnachten.

Altijd opgewekt en vaak van de ene tak naar de andere fladderend, liet hij op zulk een wijze zijn opgewekte parelende zang horen, dat ik zijn onaanzienlijk uiterlijk gaarne op de koop toe nam. Toen werd me pas goed duidelijk, hoe weinig eisend dit vogeltje wel is. Het zaadbakje gevuld met een tropisch zaadmengsel voldeed uitstekend. Af en toe een halm trosgierst ging er ook wel in, maar groenvoer interesseerde hem maar matig. Drinken doen edelzangers heel weinig; een bad wordt zeer op prijs gesteld, het bakje met de kanariekerstvoer wordt geregeld bezocht.

Voor een nestelpoging is het waarschijnlijk te laat, maar andere (waaronder E.P.J. Meyer) beschrijven geslaagde kweekpogingen in een tralie-kooi in de huiskamer, waarbij hij een kanarietralienestje in de deuropening had gehangen.

Volgende maand zal ik de nauwverwante geelstutedelzanger bespreken.

Het zijn dus niet alleen onze wildzangvogels zoals de vink, goudvink, gerlitz en groenling voor wie het beemdgras een zeer goed voedsel oplevert, maar ook kanaries eten het graag. En dan de vele exoten, zebra-vinken, vuurvinken en rode amaranten, paapjes, wida's, kwartels en nog vele anderen. Ook vele parkieten zoals grasparkieten, rosella's, valkparkieten en vele andere grote parkieten eten erg graag de zaden van beemdgras. Dus ook dit is weer een uitstekend voedsel voor al onze vogels waar niet moeilijk aan te komen is.

TUINCENTRUM

Th. v.d. HURK & Zn.

Honddijk 11 Culemborg

tel: 0345 512136

fax: 0345 530366

ruim 8000 m²
kamer en
tuinplezier

Noteert U vast in uw agenda:

20 september

Informatie avond over Afrikaanse astrildes en vogelziekten door studenten diergeneeskunde

18 oktober

Europese Cultuur en inleveren inschrijfformulieren

Prijzen voor de loterij

Heeft u een goede suggestie voor een mooie prijs?

Geef het even door aan het bestuur.

Binnenkort worden de loten weer gedrukt en hopen we ze aan u over te kunnen dragen.

Agapornis swindernianus zenkeri Reichenow 1895

Agapornis swindernianus emini Neumann 1908

Agapornis roseicollis roseicollis (Vieillot 1818)

Agapornis roseicollis catumbella Hall 1952

Agapornis personatus Reichenow 1887

Agapornis fischeri Reichenow 1887

Agapornis nigrigenis Sclater 1906

Agapornis lilianae Shelley 1894

In tegenstelling met de meeste andere vogelsoorten worden de leden van het geslacht *Agapornis* door de liefhebbers gewoonlijk bij hun wetenschappelijke naam genoemd. Meestal wordt alleen de soortnaam gebruikt, dus kortweg *fischeri*, *lilianae*, *taranta*, enz. Een viertal soorten wordt in liefhebberskringen met hun oude wetenschappelijke soortnaam aangeduid en spreekt men van *pullaria*, *cana*, *swinderniana* en *personata*. Deze benamingen zijn door de jaren heen zo ingeburgerd dat ik geen poging zal ondernemen hierin verandering te brengen; het zou alleen maar verwarring stichten.

Dit zijn de eerste twee afleveringen van een artikelenserie over Agaporniden van *Harrie van der Linden*

BEEMDGRAS (POA SPEC.)

Al vanaf eind februari, begin maart heeft de vogelliefhebber de beschikking over de onkruidplant waarvan de halfrijpe zaden en de bloesem door bijna alle zaadetende vogels graag gegeten wordt. Vrijwel overal kan men beemdgras aantreffen, waar iets groeit is meestal ook wel gras te vinden. Graszaden zijn zeer vitaminerijk en zijn daarom ook zeer geschikt om aan onze vogels te voeren. Het komt hun gezondheid zeer ten goede. Buiten beemdgras kennen wij nog vele grassoorten meer welke uitstekend voer voor onze vogels opleveren, zoals bijvoorbeeld platbeemdgras, bergbeemdgras, schaduwbeemdgras, en moerasbeemdgras, liesgras, mannagrass, brongras en zeevlotgras, om maar eens enkele soorten te noemen.

Men kan het beste hele bossen gras plukken en deze in de voliere ophangen of op de bodem leggen. Voor vele vogels in het wild, zowel inlandse als exotische vogels zijn graszaden het hoofdvoedsel. Zo is bekend dat in zuidwest Australië de zebra-vinken hoofdzakelijk leven van het daar groeiende eenjarige beemdgras.

1. ALGEMENE INLEIDING AGAPORNIDEN

Agaporniden, verzamelnaam voor leden van het geslacht *Agapornis* - Shelby zijn kleine gedrongen papegaaiaachtigen, die behoren tot de grote familie der papegaaien (*Psittacidae*). Kenmerkend voor agaporniden zijn de in verhouding tot het lichaam brede kop, de fors geproportioneerde snavel en de korte brede wigvormige, aan het eind plat afgeronde staart. Een uitzondering hierop vormt de *Agapornis canus*, waarvan de kop aanmerkelijk kleiner en puntiger is en die ook een kleinere en smallere snavel bezit.

Ook in hun bevedering vertonen agaporniden grote overeenkomsten. Het grootste gedeelte van hun bevedering is groen, afhankelijk van de soort gecombineerd met rood, zwart, geel, oranje, blauw of grijs.

Het geslacht *Agapornis* omvat negen soorten, waarvan enkele nog in ondersoorten worden verdeeld. In totaal zijn thans 15 soorten bekend. Agaporniden komen uitsluitend voor in Afrika, ten zuiden van de Sahara, op het eiland Madagascar en op enkele kleinere omliggende eilandjes. In hun natuurlijke omgeving leven ze soortgewijs in kleine groepen bij elkaar. Sommige soorten leven in open bos, andere bewonen de dichte regenwouden of de oevers van rivieren; enkele soorten leven in droge, bergachtige gebieden, doch steeds in de nabijheid van water.

Ze voeden zich met allerlei zaden, bessen, vruchten en bladknoppen, soms ook met insecten. Ook bezoeken ze vaak cultuurgebieden waar ze een ware plaag kunnen zijn, zodat ze door de inlandse bevolking herhaaldelijk vervolgd worden. Gelukkig behoren de agaporniden, met als mogelijke uitzondering misschien de *Agapornis swindernianus* waarover slechts zeer weinig bekend is, (nog) niet tot de met uitsterven bedreigde vogelsoorten. Door strengere bepalingen is de invoer van agaporniden de laatste jaren praktisch geheel stil komen te liggen en de liefhebbers zullen er rekening mee moeten houden dat we in de toekomst alleen nog kunnen beschikken over de hier in gevangenschap gefokte vogels. Bij soorten als *Agapornis roseicollis*, *Agapornis personatus* en *Agapornis fischeri* behoeven we niet te vrezen dat ze voor de liefhebbers verloren zullen gaan. Deze soorten worden in ons land en de ons omringende landen in grote aantallen gefokt. Voor wat betreft de overige soorten ziet de toekomst er voor ons liefhebbers minder rooskleurig uit, deels omdat er te weinig fokvogels verkrijgbaar zijn, maar ook omdat sommige soorten in gevangenschap minder gemakkelijk tot voortplanting te brengen zijn. Agaporniden zijn ideale kooi- en volièrevogels die vooral de laatste vier decennia bij de kromsnavelvliegers in de gehele wereld sterk in de belangstelling zijn

gekomen. Niet vreemd hieraan zijn de broedresultaten die met de meeste soorten thans bereikt worden en de kleurmutaties die bij verschillende agapornidensoorten inmiddels zijn opgetreden. Naarmate er meer vogels in gevangenschap gefokt worden, zal het domesticatieproces zich voortzetten en zullen het aantal kleurmutaties toenemen. Ofschoon kleurmutaties ook in het wild voorkomen, zijn deze totnogtoe voornamelijk opgetreden bij die agapornidensoorten waarbij het domesticatieproces het verst gevorderd is. Met het geven van de nodige voorlichting hoop ik vooral de fok van de in ons land minder gehouden agapornidensoorten aan te moedigen en daardoor het domesticatieproces van deze soorten te stimuleren.

2. INDELING EN CLASSIFICATIE

Agaporniden worden gewoonlijk in twee categorieën ingedeeld, waarbij de *Agapornis roseicollis* en de *Agapornis swindernianus* als overgangsvormen worden beschouwd. Van de negen soorten kennen we er drie met aanmerkelijke dimorfismische verschillen. Ze worden aangeduid als de seksueel-dimorfismische groep. Tot deze groep behoren:

Agapornis pullarius;

Agapornis canus;

Agapornis taranta.

Los van andere meer specifieke kleurverschillen, die later bij de soort-beschrijving uitvoerig aan de orde komen, bezitten alle mannen van deze groep zwarte ondervleugeldekveren. Naar algemeen wordt aangenomen is deze groep het nauwst verwant aan de oorspronkelijke voorouders van het geslacht *Agapornis*, die zich in de loop van het evolutieproces ten noorden van de equator in de subtropische gebieden van Afrika ontwikkeld hebben. De tweede categorie omvat vier leden van het geslacht:

Agapornis personatus;

Agapornis fischeri;

Agapornis nigrigenis;

Agapornis lilianae.

Alle leden van deze groep bezitten een witte onbevederde ring van washuid om de ogen. Ook hun tekeningspatroon vertoont veel overeenkomst. Dimorfismische verschillen ontbreken. Aangenomen wordt dat de *lilianae*, de *nigrigenis*, de *fischeri* en de *personata* verwante ondersoorten zijn. Deze veronderstelling is gebaseerd op het feit dat uit kruisingen tussen de verschillende agapornidensoorten van deze groep vruchtbare bastaarden voortkomen. Men vermoedt dat de 'witte oogring'-groep van een gemeenschappelijke voorouder afstamt en dat later in de loop van het

evolutieproces differentiaties optraden als gevolg van vulkanische en plantaardige veranderingen in hun woongebied.

De *Agapornis roseicollis* wordt als een overgangsvorm tussen de beide vorige categorieën beschouwd. Bij deze meest bekende agapornidensoort ontbreekt de witte oogring. Ook is er geen kleurverschil tussen man en pop. De *Agapornis swindernianus* tenslotte is naar alle waarschijnlijkheid een andere afwijkende overgangsvorm waarover echter maar zeer weinig bekend is. Deze soort werd nimmer in Europa geïmporteerd.

De wetenschappelijke benaming van elke vogelsoort begint met de naam van het geslacht waartoe de vogel behoort, dus *Agapornis* gevolgd door de specifieke naam die de feitelijke soort aangeeft, samen vormend de tweetermige classificatie. Van sommige agapornidensoorten komen echter twee of meer rassen voor, die gelijkend doch niet identiek zijn, zodat het noodzakelijk is de tweetermige classificatie tot een drietermige uit te breiden om onderscheid te kunnen maken tussen de ondersoorten. In het geval van de *roseicollis* bijvoorbeeld is de volledige wetenschappelijke benaming *Agapornis roseicollis roseicollis* en het feit dat *roseicollis* wordt herhaald, betekent dat we hier met de nominaatvorm te doen hebben. De ondersoort bekend als *Agapornis roseicollis catumbella* wordt om zijn geringe kleurafwijking als zodanig erkend.

Aanvankelijk waren de agaporniden ingedeeld bij het grote genus *Psittacus*. In 1836 plaatste Selby ze in het afzonderlijke genus *Agapornis*. Deze naam is afgeleid van de Griekse woorden *agápe* = liefde en *órnis* = vogel. Soorten als de *personatus*, *fischeri*, *nigrigenis* en *lilianae*, die pas na 1836 ontdekt werden, kregen meteen de naam van het nieuwe genus *Agapornis* gevolgd door hun soortnaam met daarachter de naam van de persoon die de vogel zijn soortnaam gaf en wetenschappelijk beschreef. Om de gewijzigde nomenclatuur aan te duiden voor die soorten die voordien in het genus *Psittacus* ondergebracht waren, is besloten de naam van de auteur die de soort oorspronkelijk beschreef tussen haakjes te vermelden. Volledigheidshalve volgt hieronder de lijst van alle bekende leden van het geslacht *Agapornis*:

Agapornis pullarius pullarius (Linnaeus 1758)

Agapornis pullarius ugandae Neumann 1908

Agapornis canus canus (Gmelin 1788)

Agapornis canus ablectaneus Bangs 1918

Agapornis taranta taranta (Stanley 1814)

Agapornis taranta nana Neumann 1931

Agapornis swindernianus swindernianus (Kuhl 1820)